



**Oplegnotitie
dassencompensatie
Wijchen-West**
Zaaknummer 2023-015849

Antea Group

Understanding today.
Improving tomorrow.

projectnummer 0491831.100

27 februari 2025

Oplegnotitie dassencompensatie Wijchen-West

Zaaknummer 2023-015849

projectnummer 0491831.100

27 februari 2025

Auteur(s)

J. Kooijman

Opdrachtgever

Gemeente Wijchen
Postbus 9000
6600 HA WIJCHEN

Gecontroleerd

R. Keizer

datum	beschrijving	vrijgave
27 februari 2025	Definitief	

Inhoudsopgave

1.	Aanleiding	4
2.	Oorspronkelijke dassencompensatieplan	4
3.	Aangepaste dassencompensatieplan 2025	6
4.	Fasering werkzaamheden	8
5.	Beplantingsplan 2025 (fig.5)	9
6.	Beheer	11

1. Aanleiding

Op 13-12-2023 is een ontheffingsaanvraag (nu vergunningsaanvraag) ingediend bij de provincie Gelderland m.b.t. het plan Wijchen-west, waarbij overtredingen op de Wet natuurbescherming (nu Omgevingswet) niet voorkomen kunnen worden (zaaknummer 2023-015849). Voorliggende oplegnotitie betreft een verdere uitwerking van mitigerende- en compenserende maatregelen m.b.t. de das (*Meles meles*).

In de loop van 2024 tot en met Q1 van 2025 zijn de inrichtingsplannen deels gewijzigd. In voorliggende oplegnotitie wordt het definitieve plan gepresenteerd. Als eerst wordt het oorspronkelijke plan nogmaals benoemd, zoals opgenomen in het activiteitenplan dat is ingediend op 13-12-2023. Vervolgens wordt het nieuwe dassencompensatieplan uiteengezet met daarin de belangrijkste wijzigingen en een voorlopige fasering van de uitvoering.

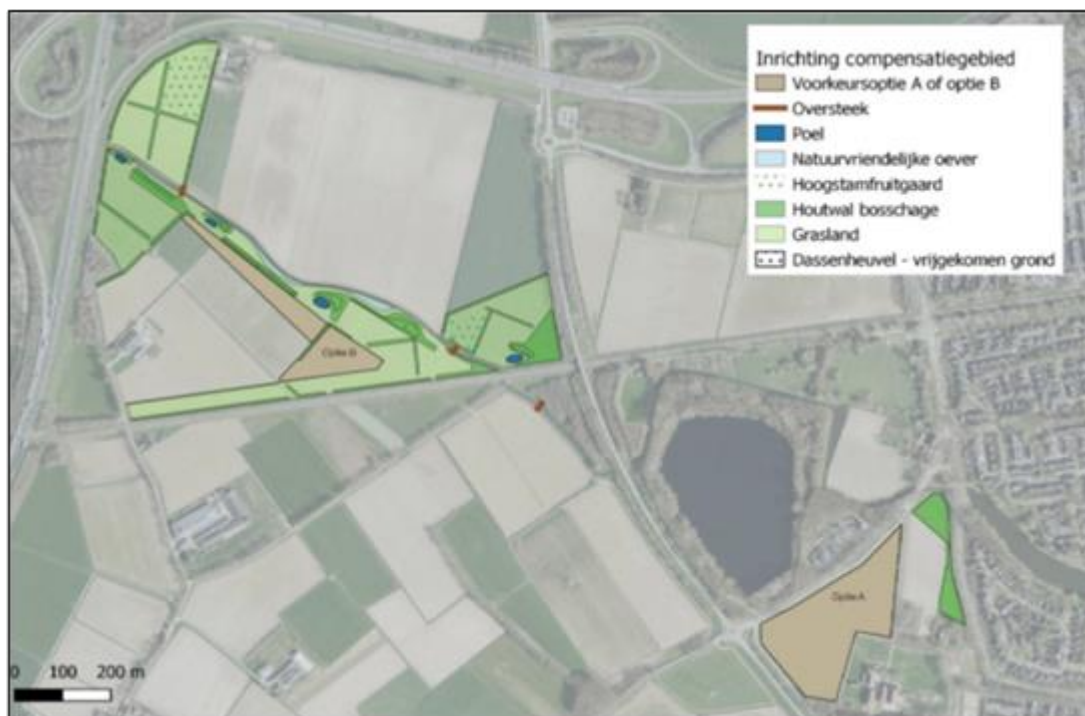
2. Oorspronkelijke dassencompensatieplan

Het oorspronkelijke dassencompensatieplan is gepresenteerd in het Mitigatieplan soortenbescherming, Wijchen West (Antea Group, 30 november 2023). De inrichting van biotopen is gelijk gebleven, waardoor de onderbouwing uit het mitigatieplan nog actueel is. Enkel zijn locaties gewijzigd.

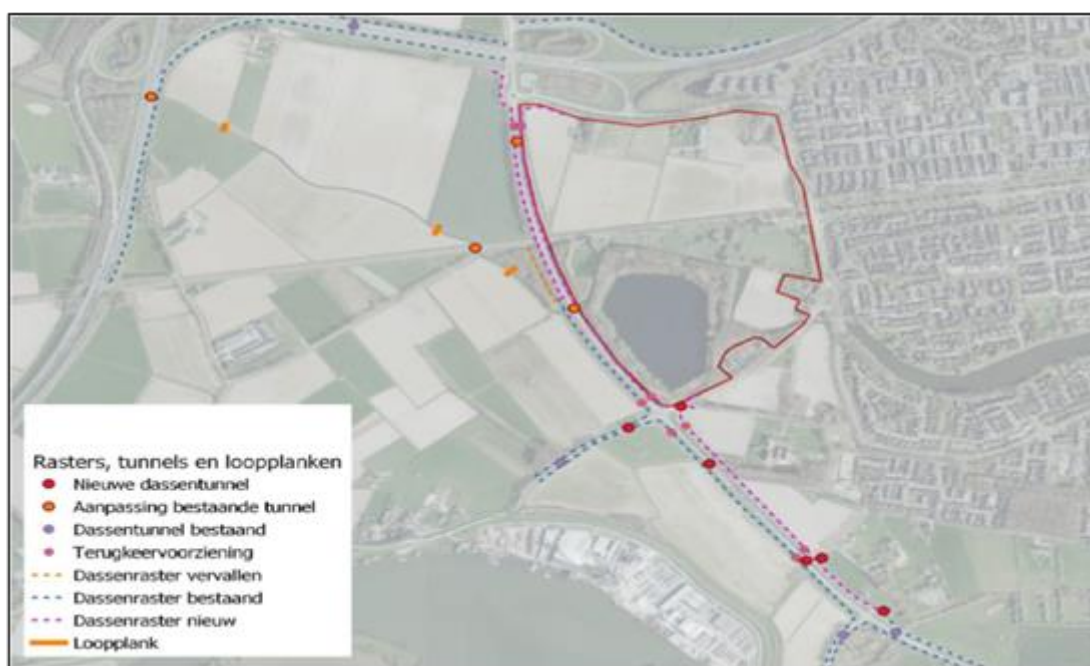
Het oorspronkelijke plan bevatte voorkeursopties op locaties rondom het plangebied, zoals te zien in Figuur 1. Daarnaast is een rasterplan gemaakt om de das beter te begeleiden in de omgeving van het plangebied. Dit rasterplan uit 2023 is weergegeven in Figuur 2. Tabel 1 weergeeft de berekening van de oppervlakte dassencompensatie uit 2023.

Invulling compensatie volgens BIJ12					
Kwaliteitsgrasland		12,21			
Houtwal Bosschage		4,54			
Natuurvriendelijke oevers / poelen		0,39			
Hoogstamfruit		1,52			
Subtotaal compensatie		18,66			
Invulling compensatie volgens BIJ12, aanvullende optie A			Invulling compensatie volgens BIJ12, aanvullende optie B		
Kwaliteitsgrasland		1,5	Kwaliteitsgrasland		2
Houtwal Bosschage		0,5	Houtwal Bosschage		0,57
Natuurvriendelijke oevers / poelen			Natuurvriendelijke oevers / poelen		
Hoogstamfruit		0,57	Hoogstamfruit		
Subtotaal compensatie optie A		2,57	Subtotaal compensatie optie B		2,57
Totaal compensatie		21,23			

Tabel 1. Invulling dassencompensatie volgens activiteitenplan 2023.



Figuur 1. Overzichtstekening compensatie uit het plan van 2023.



Figuur 2. Dassenrasterplan 2023

3. Aangepaste dassencompensatieplan 2025

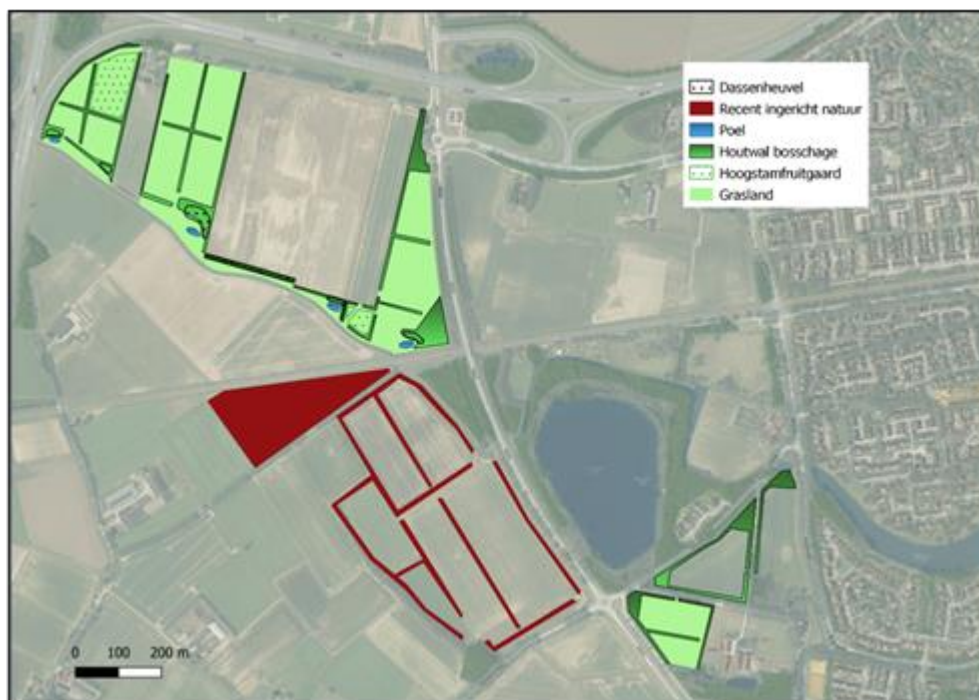
Het nieuwe plan bevat een gelijkwaardige indeling en inrichting t.o.v. het mitigatieplan uit 2023. In de nieuwe situatie zijn een aantal locaties gewijzigd en is de indeling aangepast.

Door het aanleggen van de faunapassages in combinatie met dassenraster wordt ongeveer 22 ha aanvullend foerageergebied duurzaam beschikbaar voor de das. Deze telt niet mee in de compensatieopgave, maar draagt nadrukkelijk bij aan de staat van instandhouding van de das. Op dit moment is dit gebied door een eenzijdig dassenraster voor de das alleen bereikbaar in droge periodes via een droogstaande waterduiker onder de N845 door ter hoogte van de Vormer. Ook lopen dassen over de rotonde naar het gebied toe. Dit heeft de afgelopen jaren tot verschillende verkeersslachtoffers geleid (mondelinge mededeling Das en Boom). Als deze duiker vol met water staat en ze niet over de rotonde lopen moeten dassen via de zuidkant minimaal 1 kilometer en via de noordkant bijna 2 kilometer lopen om in dit gebied te komen. Het gebied wordt agrarisch gebruikt. Er is de afgelopen jaren sprake van wisselende teelten van onder andere aardappelen, uien en mais.

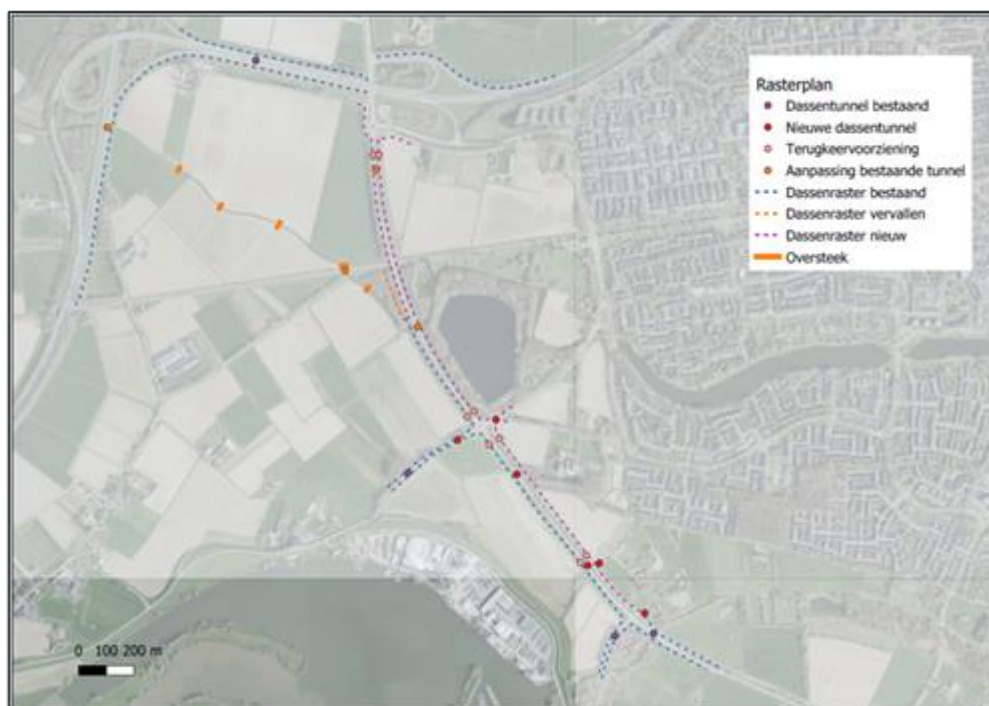
In Figuur 3 is de nieuwe indeling van de compensatie weergegeven op kaart. In Figuur 4 is het nieuwe rasterplan opgenomen. Daarin is ook aangegeven welk deel van het dassenraster is komen te vervallen. Dit deel is vervallen omdat hierdoor een deel foerageergebied zou worden afgeschermd. Door het scherm op te heffen wordt deze locatie, middels een faunapassage, weer toegankelijk.

Ingetekend oppervlak compensatie			Ingetekend per biotooptype	
Opp noord	Opp BVOB	Opp totaal		Oppervlakte
43437	23073		Kwaliteitsgrasland	148456
70049	5341		Houtwal Bosschage	48892
8799	4390		Poelen	1430
57233			Hoogstamfruit	13544
			Totaal	212322
179518	32804	212322		

Tabel 2: Invulling huidige dassencompensatie 2025



Figuur 3. Nieuwe indeling dassencompensatie 2025



Figuur 4. Rasterplan das 2025

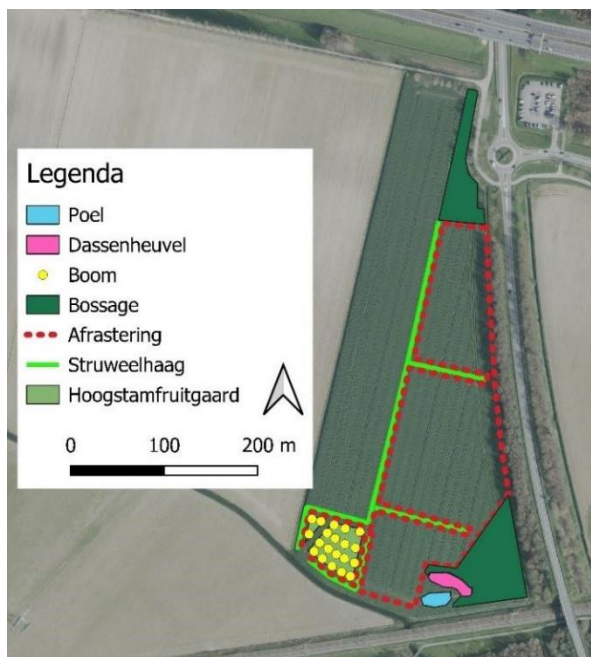
4. Fasering werkzaamheden

Om te kunnen borgen dat er gedurende de werkzaamheden voldoende leefgebied aanwezig is, worden deze gefaseerd uitgevoerd. Van belang zijn met name de verbindingen naar alternatieve leefgebieden en het aanbod van potentiële verblijfplaatsen in het alternatieve leefgebied. Derhalve wordt het rasterplan in 2025 gerealiseerd.

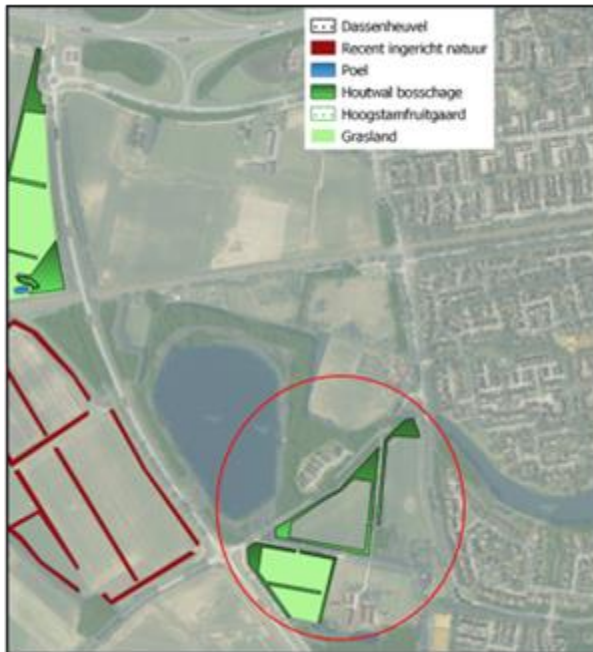
Optie A uit Figuur 1 is overeengekomen tussen de gemeente Wijchen en de BVOB (Stichting tot Beheer van het Vermogen der Oud Burgeren), hier wordt een invulling op gegeven in Figuur 3.

Daarnaast zijn tussen 2020-2023 een aantal natuurgronden al ingericht buiten het plangebied (rode vlakken uit Figuur 3). Zodoende kan de das hier nieuw leefgebied vinden. Deze gebieden vallen echter buiten de compensatieopgaven en zijn derhalve niet meegerekend.

In het voorjaar van 2025 wordt gestart met de beplanting van fase 1 in opdracht van de projectontwikkelaars, uitgevoerd door VNC, zie Figuur 5. Het beplantingsplan van deze zone is uiteengezet onder het kopje 'beplantingsplan 2025 (Figuur 5)'. In Q1-Q2 van 2026 wordt gestart met de invulling binnen de rode cirkel uit Figuur 6 door de gemeente Wijchen en de BVOB.



Figuur 5. Deel compensatiegebied dat in Q1-Q2 2025 wordt ingericht



Figuur 6. Realisatie dassencompensatie binnen rode cirkel, gepland voor Q1-Q2 2026

De verdere fasering van het compensatiegebied is nog niet vast te stellen. Het uitgangspunt, dat middels ecologische begeleiding wordt geborgd, is dat er altijd voldoende alternatief leefgebied beschikbaar is t.o.v. wat verloren gaat bij de werkzaamheden. Deze voorwaarde wordt tevens vastgelegd in het ecologisch werkprotocol.

5. Beplantingsplan 2025 (fig.5)

Struweelhagen

Er wordt gebruikt gemaakt van autochtoon plantmateriaal (indien verkrijgbaar voor dit plantseizoen)

Er wordt 755 meter struweelhaag aangeplant in 3 rijen, er komen in totaal 4 stuks bosplantsoen per m1. Met 3 rijen wordt de onderlinge plantafstand 0,50 meter. In de eindfase worden de struweelhagen 5 meter breed.

Ook worden er verdeeld tussen de struweelhagen veren geplant die uitgroeien tot bomen (overstaanders).

Soorten plantsoen die worden aangeplant zijn;

- ❖ Eenstijlige Meidoorn
- ❖ Veldesdoorn
- ❖ Sleedoorn
- ❖ Gelderse Roos
- ❖ Wegedoorn
- ❖ Zoete kers
- ❖ Wilde appel
- ❖ Wilde peer
- ❖ Hazelaar
- ❖ Liguster
- ❖ Mispel
- ❖ Lijsterbes
- ❖ Vuilboom
- ❖ Hondсроos
- ❖ Zomereik (veren)
- ❖ Winterlinde (veren)
- ❖ Tamme kastanje (veren)uwe iep (veren)

Bosschage

In totaal wordt er 8529 m² bosschage aangelegd. Er wordt voornamelijk bosplantsoen (60/100 cm) aangeplant aan de buitenranden van de bosschages, de boomvormers zullen wat meer in het midden van de bosschages worden aangeplant zodat er een mooie mantel-zoom vegetatie ontstaat. De boomvormers zullen als veren plantsoen (minimaal 150 cm) worden besteld, dit plantsoen heeft de goede eigenschap om in het eerste groeiseizoen goed aan te slaan. Plantsoen wordt aangeplant in wildverband, 1 á 2 stuks per m².

Soorten bosplantsoen zijn gelijk aan die uit de struweelhagen. Voor het verenplantsoen is er voor de volgende soorten gekozen;

- ❖ Gladde iep
- ❖ Ruwe iep
- ❖ Zomerlinde
- ❖ Zoete Kers
- ❖ Wintereik
- ❖ Gewone Es
- ❖ Tamme kastanje

Boomgaard

Er worden 20 stuks hoogstamfruitbomen aangeplant in een afstand van 10 x 10 meter. Bomen worden geplaatst met 2 boompalen, boomband van autogordel en een plastic wildvraat-beschermer van 1,20 m. Soorten die worden aangeplant zijn;

- ❖ Appel
- ❖ Peer
- ❖ Kers
- ❖ Pruim

Er zullen diverse rassen van bovenstaande bomen worden geplant zodat fruit in verschillende maanden van het jaar rijp is.

Poel

Ten zuiden van het gebied wordt een poel gegraven. De grond die vrijkomt bij het graven van de poel wordt gebruikt voor het afdekken van de kunstburcht die ten noorden van de poel wordt gerealiseerd. De hoeveelheid grond die nodig is om de kunstburcht stabiel te maken en te bedekken bepaald uiteindelijk de grootte van de poel. Hierdoor zorgen we er voor dat er niet onnodig grond moet worden afgevoerd. Met het aanleggen van de poel wordt er rekening gehouden dat de noordkant een flauw aflopend talud krijgt, hierdoor hebben veel amfibieën de kans hun eieren af te zetten en kunnen zij door de zon goed opwarmen. Ook libellen en juffers profiteren van deze poel. De Poel zal volledig uit gerasterd worden ter voorkoming van vertrapping en vervuiling door vee.

Weilanden

De grotere vlaktes tussen de landschapselementen zullen worden bewerkt en ingezaaid met een graskruidmengsel die zowel een bijdrage levert aan het vergroten van de regenwormenpopulatie voor de das als ook de biodiversiteit ten goede komt. Omdat het beheer van de weilanden moet worden aangepast aan de behoefte van de das zal er beweiding plaatsvinden. De landschapselementen zullen dus worden uitgerasterd.

Kunstburcht

Ten zuiden van het projectgebied wordt een kunstburcht aangelegd ten behoeve van de das. Deze burcht bestaat uit minimaal 4 stevige houten kamers van betontriplex die verbonden worden door gresbuizen. De kunstburcht komt op een bed van scherp zand (welke voorzien wordt van drainagebuizen) en wordt afgedekt met een laag aarde en beplant met bosplantsoen voor extra dekking.

Oversteek

Als onderdeel van het plan zullen er op verschillende plaatsen oversteken worden gemaakt over de watergang ten zuiden van het gebied. Dit zorgt er voor dat dieren zoals de das makkelijk kunnen migreren naar de overige gebieden. De oversteken worden gemaakt van 2 degelijke eikenhouten planken. In de uitvoering van fase 1 zal dit één oversteek locatie zijn.

6. Beheer

Voor het uiteindelijke beheer dient een beheerplan te worden opgesteld. Dit beheerplan beschrijft de inrichting en het onderhoud van een compensatiegebied voor de das (*Meles meles*), bedoeld ter vervanging van een bestaand leefgebied dat als gevolg van de realisatie van Wijchen-west verloren gaat. Het doel is een duurzaam en geschikt habitat te creëren waarin dassen zich kunnen vestigen, foerageren en voortplanten.

Doelstellingen

- Creëren van een functioneel leefgebied dat voldoet aan de ecologische eisen van de das.
- Zorgen voor een veilige migratieroute tussen bestaand en nieuw leefgebied.
- Garanderen van voldoende voedselbronnen en schuilmogelijkheden.
- Voorkomen van verstoring door menselijke activiteiten.
- Monitoren en evalueren van het succes van de compensatie.

De uitvoerder zal in gesprek gaan met partijen om het beheer uit te zetten. Een geschikte pachter/beheerder is vooralsnog niet bekend.

Over Antea Group

Antea Group is het thuis van 1800 trotse ingenieurs en adviseurs. Samen bouwen wij elke dag aan een veilige, gezonde en toekomstbestendige leefomgeving. Je vindt bij ons de allerbeste vakspecialisten van Nederland, maar ook innovatieve oplossingen op het gebied van data, sensing en IT. Hiermee dragen wij bij aan de ontwikkeling van infra, woonwijken of waterwerken. Maar ook aan vraagstukken rondom klimaatadaptatie, energietransitie en de vervangingsopgave. Van onderzoek tot ontwerp, van realisatie tot beheer: voor elke opgave brengen wij de juiste kennis aan tafel. Wij denken kritisch mee en altijd vanuit de mindset om samen voor het beste resultaat te gaan. Op deze manier anticiperen wij op de vragen van vandaag en de oplossingen voor morgen. Al 70 jaar.

Contactgegevens

Zutphenseweg 31D
7418 AH Deventer
Postbus 321
7400 AH Deventer

Copyright ©

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.

De informatie die in dit rapport is opgenomen is uitsluitend bestemd voor geadresseerde(n) en kan persoonlijke of vertrouwelijke informatie bevatten. Gebruik van deze informatie, door anderen dan de geadresseerde(n) en gebruik door hen die niet gerechtigd zijn van deze informatie kennis te nemen, is niet toegestaan. De informatie is uitsluitend bestemd om te worden gebruikt door de geadresseerde, voor het doel waarvoor dit rapport is vervaardigd. Indien u niet de geadresseerde bent of niet gerechtigd bent tot kennisneming, is openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van deze informatie aan derden niet toegestaan, tenzij na schriftelijke toestemming door Antea Group en wordt u verzocht de gegevens te verwijderen en direct een melding te maken bij security@antegroup.nl. Derden, zij die niet geadresseerd zijn, kunnen geen rechten aan dit rapport ontleen, tenzij na schriftelijke toestemming door Antea Group.

www.anteagroup.nl